

ՊԱՅՄԱՆՔ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍ
Տարեկան . . 12 Ֆր.
Վեցամսեայ . . 6 "

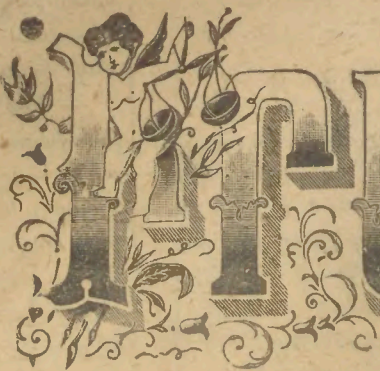
ԱՐՏԱՍԱՀԱՐ

Երկու քիւ մեկ ծառով
Տարեկան . . 14 Ֆր.
Վեցամսեայ . . 7 "

ԱՄԵՐԻԿԱ

Տարեկան 2.60 Տոյար
Վեցամսեայ 1.50 "
Կ Ա Ն Խ Ի Կ

Երանոսյան տոպր
20 Լանդիմ

Լ Ր Ա Գ Ի Ր

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԻՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԵՆ ԶՈՐԵՔՇԱՐԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ

Box. Pere G. Kalemkarian
tengasco No. 4
Vienne

ՀԱՅՈՒՆ

Rédaction du journal

„Iravounk“

VARNA (Bulgarie)

Редакция

на вѣстникъ

„Иравункъ“

ВАРНА

Գրութիւնք եւ
չեն տրուիր

ԿԸ ԽՆԴՐՈՒԻ մեր յարգոյ բաժանորդներէն որ հաճին իրենց բաժնեկիցիները զրկել ընդ փոյթ :
Անցեալ տարուէն պարտք ունեցողներուն անունները պիտի հրատարակենք եւ թերթիւնն առաքումը պիտի դադարեցնենք :

ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Ներկայ շաբաթուան ընթացքին մէջ Մայր . Արեւելքէ ստացուած հեռագիրները վճարական ճակատաբար մը լուրը տալէ թէ պէտեւ հեռի, բայց սա որոշ ցոյց կուտան թէ այդ կողմերը գտնուող ռուսական տորմիլը ահաբեկած ճարտարացոյց յարձակումներէն չը համարձակիր նաւահանգիստներէն հեռանալ ու միշտ ծովեզերեայ ամրութեանց տակ ապաւինած կը սպասէ Պալթիկի եւ Սեւ ծովի տորմիլներուն հասնելուն. բայց այս վերջիններուն ճամբայ ելնելն ալ դեռ որոշ չէ, քանի որ Անգլիոյ բռնելիք գերքը կատարելի է Ռուսիոյ հանդէպ. այս պատճառաւ սա չի կրնար Պալթիկեան նաւատորմիլը հեռացնել եւ ոչ Տարտանէի նեղուցէն Սեւ ծովի տորմիլը անցնել : Հետեւաբար ներկայ պայմաններուն տակ ճարտարացոյց նաւերը կիչխել Մայր . Արեւելքի շուրջերուն, զորքի եւ մթերքի փոխադրութեան համար ահաբեկութիւն կը վայելեն եւ ուղած ատենին այս ու այն կէտի վրայ զինուոր կը հանեն : Ռուսներու եւ ռուսասէրներու մեծ խնդութիւն պատճառեց Բորթ Արթուրի առջեւ փետր . 24 ին ճարտարական վեց նաւեր ընկղմած ըլլալու լուրը . բայց այդ խնդութիւնը չուտով օդը ցնդեցաւ, երբ հետզհետէ հասնող հեռագիրները բացատրեցին թէ ճարտարացիք իրենք սղած էին 4 հին եւ անպէտ նաւերով նաւահանգիստին ելքը գոցել : Այս մասին երկու կողմէ հասած հեռագիրներու զեր ու թեմ

հաղորդածներէն է՝ն աւելի տոյգը ըլլալ կը կարծենք Ռիւթերի տուած հետեւեալ տեղեկութիւնը :
«Բորթ Արթուրի մուտքը գոցելու համար ճարտարացիներուն ըրած փորձը մարդու կորուստ չէ պատճառած : ճարտարացիներուն կործանուած հրձիգ նաւերը որոնք արդէն մեծ արժէք չունէին, ընկղմեցան ռուսներու կողմէ, ատոնք յաջողութեամբ առաջ իրենց նպատակին մէջ, որ էր կտրել ռուս տորմիլին ճամբան : Կը հերքուի այն լուրը թէ երկու թորփիւններ ալ ընկղմած են :»
Ըսելէ, հակառակ Լօնտոնի ճարտարական գեոպանին հրատարակութեան տուած պաշտօնական հեռագրին, ճարտարացիք չեն յաջողած Բորթ Արթուրի մուտքը կատարելապէս գոցելու փորձին մէջ : Բայց միեւնոյն ատեն այդ յամառ պատերազմիկները այն օրէն ի վեր ամէն օր յարձակումներ կը գործեն նոյն նաւահանգիստին վրայ ու միշտ կը հսկեն հեռուէն ի հարկին հետապնդելու համար դուրս ելնել յանգրող ռուսական նաւերը . բայց այս վերջինները բանտարկեալի վիճակ ստացած կը մնան իրենց տեղերը թէ Բորթ Արթուրի մէջ եւ թէ Վլատիլօթօք մինչ ճարտարական ուրիշ նաւեր թէ Մանչուրիական եւ թէ Բորթական եզերքները մեծ թիւով զինուորներ կը հանեն ցամաքէն ալ պաշարելու եւ գրաւելու համար ռուսաց ձեռք գտնուած ծովեզերեայ ամրութիւնները : Գալով ցամաքային զործողութեանց ճարտարացիք այսօր համաձայնութեամբ կամ բռնութեամբ Բորթայի տիրապետած են ու կողմուրի քորեական նաւերէն, զէնքերէն ու մթերքներէն եւ կը հաւաստուի նոյն իսկ թէ Բորթայի ռեփական զօրքը ճարտարացի սպաներու տրամադրութեան տակ կը գտնուի, եւ ատոնք կիչխեն մինչեւ եւալու գէտին եղբոր, ուրիշ անցնել շատ զփուար պիտի ըլլայ թէ սառոյցներու եւ թէ

ռուսական ամրութեանց պատճառաւ :
ճարտարացի զօրաց զինուորական ճարտարութիւնը ու եւանդը որչափ սքանչալում կը պատճառէ Արեւմտեան ազգերուն, նոյնչափ ալ աւելի հիացում եւ կազդէ անոնց աշխուսականներու եւ տիկիներու ի հանդէս բերած հայրենասիրութիւնը . ատոնք իրենց անձնական կամ ընտանեկան պահեստի հին հարստութիւնները եւ զարգերը կը դնեն կառավարութեան տրամադրութեան տակ հայրենիքի պաշտպանութեան գործին համար : Նոյնպէս ներքին փոխառութեան համար կառավարութեան որոշած գումարին եռապատիկը ըստ տորագրութեան քանի մը օրուան մէջ :
ճարտարացոյց այս գոտեպնդեցիկներուն դէմ Ռուսներն ալ թոյլ չեն վարուիր . ատոնք առայժմ պաշտպանողական դիրքի վրայ կը մնան, մինչեւ որ թշնամիին զօրութիւնը գերակշռող ուժ համախմբեն Մայր . Արեւելք ուր այսօր ռուսական զօրաց թիւը 200 հազարի չի հասնիր կըսուի, իսկ Սիպերիական երկաթուղին օրը միայն 3500 զինուոր կրնայ փոխադրել : Նաեւ այժմ այդ կողմերը պատրաստի գտնուած ռուս զօրաց մէկ կարեւոր մասը պարտաւորուած է բնիկներու վրայ հսկելու, քանի որ նոյն իսկ չինացի զօրքերէն կը կասկածուի թէ մի գուցէ յանկարծ Ռուսներու վրայ յարձակին :
Ռուսները վերջնական յաղթութիւնը ապահովապէս մեղ պիտի մնայ կըսեն եւ կը կարծեն թէ մինչեւ յառաջիկայ օգոստոս պիտի յաջողին Մանչուրիա եւ Բորթա արշաւող ճարտարացիները ծովը թափել : Ռուսներու եւ Ռուսաստաններու զիարծիքը այն է թէ ճարտարացիները ներկայ արկածախնդրութեան մղողը գլխաւորապէս Անգլիան եղած է : Անգլիոյ խաղաղ կարծուած այս դերին կը վերագրեն երկու պատճառ . 1. կասեցնել Ռուսիոյ յառաջդիմութիւնը . 2. տկարացնել ճարտար

նաւայիւր ուժը : Մենք կը կարծենք թէ այս երկու կէտը միայն Անգլիացոյց բաղձաւոր չէ այլ ամբողջ Եւրոպայի բաղձաւոր է որովհետեւ այսօր պատերազմող երկու կողմերուն ալ անախդել յառաջդիմութիւնը եւ ուժեղացումը հուսադրապէս վտանգներ են բոլոր պետութեանց համար . հետեւաբար բուռն եւ երկար պատերազմէ մը յետոյ միայն, երբ երկուքն ալ տկարանան, պետութիւնք պիտի միջամտեն եւ յաղթողին չը պիտի ձգեն որ իր յաղթանակին դափնինէրը եւ արդիւնքը վայելէ ամբողջութեամբ :

ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԻ ԳՈՐԾԵՐ

ՄԱԳՍՈՒՏԵԱՆ ԿՈՓԱՄԱՐՏԻԿՆԵՐԸ
Շաբաթուա հասած Պալտիկեան թերթիւն մէջ յիշուած էր թէ Երուսաղէմի կառավարիչը այցելութիւն տուեր է Տ. Յարութիւն Պատրիարքին եւ ժամու մը չափ մնացեր է վանքը :
Մեր առած ամենատարագ տեղեկութիւնները կը լուսարանեն այդ այցելութեան շարժառիթը :
Ազգային կեդրոնական վարչութիւնէն ընտրուած երկու քննիչներու Պալտիկեան մէկնուած դժուարացնելու եւ իրաց կացութիւնը ալ աւելի ծանրացնելու նպատակաւ տխուհոյզակ Մագսուտեան Ղեւոնդ վարդապետ, (այն որ քսան տարեէ ի վեր եկեղեցի ոտք չէ կոխած) որպէս զի կառավարութեան միջամտութեան տեղի տայ յունվար 25 ին լէ . Տ. Ղ. վանքին մէջ կուր մը հանել կուտայ, իւր արքանեակները կը յարձակին ծերունազարդ Նիկի վարդապետին վրայ . կը նախառնեն, կը հայտնեն կը ծեծեն եւ աջ աջքը կը վերաւորեն, խեղճը անկողին կիցնայ ծանր վիճակի մէջ : Բայց խեղճը հոս չվերջանար, կուտայ հեղինակները, բաց գլուխ բոկոտն կը զիմնէկառավարութեան «Շուտ վազեցէք տէրութեան խղճանէնները զմեզ կը ջարդեն կեանքերնիս վտանգի տակ է . Ահա զվարդապետի հակառակորդ քանի՞մը սրբականք սենեակին գրան ապակիները կոտրեցին» են . ու կողոպդիւտի արցունքներով օքնութիւն կը հայցեն :
Եւ անա ընդ մէջ Ահա զվարդապետի եւ թուրք կառավարութեան կանխապէս ելած որոշմամբ ոստիկանութեան խուժան մը վանքը կը մտն

նէ, եւ հրամանատարները կը համար-
ձակեն մինչեւ վաղեմի արտաքին արար-
քները, այս պահուստ կողմերը խոյս
տուած էին եւ կը մնար եղիս վար-
դապետը միայն արեւելուայ վիճակի
մէջ ներս մտնողներէն ոչ մէկը ուղար-
կուի կը դարձնէ վերադարձը երկուսին,
թուրք ոստիկանները եկած էին խաղ-
նէտար էֆէնտին պաշտպանելու:

Ազգապաշտ Մագսուտեանի այս նոր-
օրինակ դաւաճանութեանց հաղիւ տե-
ղեկացած դուրս կը վաղէ սենեակէն
գտնուէր Տ. Յարութեան Պատրիարքը
եւ ոստիկաններուն ու անոնց հրամա-
նատար հազարապետի գէտ խորհու-
մանով մը կը պոռայ:

— Ի՞նչ հրաման տուաւ ձեզ վաղեմի
ներս մտնելու չուտով գուրս ելէք ա-
պա թէ ո՛չ ծանր պատասխանատուու-
թեան տակ կը մնաք:

— «Էնչմէյնթ վէրմէյնթ, բախիւ
իմ խորհրդուն տան պունամուրջ տըր»
կրնէ Մագսուտեան եւ իր արքան-
եակները: Խեղճ Տ. Յարութեան Պատ-
րիարքը, սրտաբեկ չկրնալով այս
յուզուածներուն գիծաւոր սենեակը կը-
քաշուի, իսկ հազարապետը կը դիմէ
ուղղակի Ղեւոնդ վարդապետի սենեա-
կը որ առժամանակեայ դատարանի կը
վերածուի. հարցաքննիչ դատաւորին
լուր կը զրկուի, եւ հաշտաքննու-
թիւնները կսկսին Պատրիարքը թոյլ չը-
տար որ եղիս վարդապետը բողոքէ,
արքայութեան եւ Կեզ. Վարչութեան
հոգաւորութեան ապաւինած համբերու-
թիւն կը պատուիրէ:

Իսկ անդին վարդապետը իւր հլու
հպատակները մէկիկ մէկիկ կը բերէ
հարցաքննիչ դատաւորին առջեւ, եւ
ամէնքն ալ իր ծնծուած, միասուած
կը ներկայացնէ, չամշնար ինքզինքն
ալ անոնց կարգն դասելու իրենց հա-
րուածեալ եւ կողմնակալ սուտերու
դրպարութիւններու մասնութիւննե-
րու լէզվոններ այդ հայհոյիչ բերան-
ներէ կը պոռկան, այս ամենքը ար-
ձանագրուելէ ստորագրուելէ յետոյ
կատարական պաշտօնաւար կը մեկ-
նին իրենց մատուցած ծառայութեան
փոխարէն լիառատ վարձատրուելով
խաղնէտար էֆէնտին:

Ղեւոնդ կրնայ վաճառել ամբողջ հա-
րստութիւնը ընկած հանելու զիջանիլ

բաւական է որ իր հակառակորդները
այն ազնիւ եւ մաքուր եկեղեցական-
ները բանտարկուին, որոնց ամբողջ
յանցանքը հաշիւ պահանջներն եղած
է, եւ բաւական է որ միւս Ղեւոնդ
երկրորդ տպագրութիւնը, այդ նիւ-
տած մարդուկը, Վահրամ վարդապետ
կոչուած վաշխատուն տղամանկերով
մանայ երուսաղէմ. արդէն երուսա-
ղէմի կառավարիչը վստահեցուցիւ է
խաղնէտար էֆ. ին թէ քննիչները չպի-
տի գան, թէ Վահրամ վարդապետը
կուսարարապետ պիտի ըլլայ բաւական
է որ «սեւսուիլի»:

Այս պատահանքներու ի լուր Պոլսէն
Օրմանեան Պատրիարք ամսուայ 28/10 ին
հետեւեալ հեռագիրը քաշած է յերու-
սաղէմ:

Վաճառքի բարոյական ու նիւ-
թական օգտին համար քննիչնե-
րուն ժամ առաջ գալու մասին
պէտք եղածին ձեռնարկուած է.
քանի մը վարդապետներու ըրած
յարձակումը Եղիս վարդապետի
վերադարձիւն ու ալ պարագա-
ները հեռագիրներէ իւրացանք.
այս վատ արարքներու հեղինա-
կաց պատժուիլը թէպէտ Ձեր Սը-
բազնութեան կը վերաբերի,
բայց քննիչներուն գալուն սպա-
սեցէք. եւ մինչեւ անոնց [գալը
պատուիրեցէք որոնց որ պէտք
է հանդարտ մնան:

Մաղաքիս Պատրիարք

Կարգաւորով վերոյիշեալ տեղեկու-
թիւնները, որոնց ամենայն կերպով
ստուգութիւնը կ'երաշխաւորենք, ան
կարելի է Ղեւոնդ վարդապետի եւ իւր
արքանեակներուն այս ազգապաշ-
տարքներուն հանդէպ ամենախորին
զգուսանք մը չգտնել, անշուշտ ամէն
հայ որ կ'զգայ թէ թիւրքին միջամ-
տութիւնը մեր վանական գործոց մէջ
ինչ ծանր հարուած մէ մեզ համար
յուրաքանչեւ մը պիտի ունենայ եւ
զայրոյթի արդար աղաղակը որ աշ-
խարհի ամէն կողմը բնակող հայերուն
սրտէն պիտի թոյն դէպի Ղեւոնդ Մա-
գսուտեան թիւն ու Վահրամ կոչուած
իր արքանեակին հասցէին պիտի ըլլայ
ՄԱՏԵՐԻՉ ՎԱՏԵՐ (ԱԶՍՏ ԲԵՄ)

ՁԱՐԸ ԿԵ ՄՏԱԾԵ՛...

Ան բարեկամս՝ Ե. Թ. Ա. . .

Հոյակապ ու գերազանցապէս չքեղ
պալատի մը մէջ ենք: Ակնախաղ դահ.
լիճը Վահրամի մը նստած է, որ խո-
րունկ, մոռյալ ու երկիւղալի մտա-
ծումներու տուած կը թոյն ըլլալ . . .

Հասարակ շատ բարձր է, եւ ո՛չ ալ
մարմնովը՝ յաղթանքամ. հազիւ երե-
սունի մօտ տարիք մը ունի:

Բաղմոցի մը վրայ ընկողմանած,
ձեռքը քրտնաթոր ու հրաշապ ճակովն
գրած, աչքը գունդին սեւեռած կը սպա-
սէ:

Անի՛ղ աղեւսաւոր ու կործանարա՛ւ
փոթորիկ մը կայ իր գանկին տակ,
որ կը գալարէ, կը խռովէ, կը ցն-
ցէ իր էութիւնը: Սեւ օձ մը դարձած
է ինքնիւր մէջ ու կը պրկուի կարծեալ:

Ուշագրութիւն . . . այս վահա-
պետը ոտուր Ձարն է, այն աշխարհա-
կալ ոգին՝ որուն իրաւամբ ԱԶԳԱՍՊԱՆ
ՀԻՒՇ անուն տուած են:

Անշուշտ, կանաչ ջուխայով ծածկուած
սեղանի մը վրայ, ցանցիկը ծրարներ
դիզուած են: Աստուք ամենքն ալ տե-
ղեկապիւնի են ու ամենցմէ արեան
կաթիլներ կը հոսին:

Բայց Ձարը կարգացած էր զանոնք. . .
հիմակ կը սպասէր որ պատերազմական
նախարարը նոր տեղեկագիրներ մա-
տուցանէր իրեն . . .

Ուսկի՛ց . . . արեւօք արեան դաշ-
տէն, թէ Մայր. Արեւելքի աշխարհ-
քէն:

Արեան դաշտը կովկասի հրդեհուած
երկրին էր. իսկ Մայր. Արեւելքի աշ-
խարհքը պատերազմի էր. . . երկուքն
ալ ճակատագրական հարումներ կո-
չուած էին ըլլալ իր բովանդակ կայ-
րութեան. մին՝ «նեքընապէս», միւ-
սը «արտաքուստ»:

Աստուան ժամը տանին կը մօտե-
նար: Ահա՛ ներս մտաւ պատերազմա-
կան նախաւորն ու աշխարհ կերպա-
րանքով մը ներկայացուց օրուան պաշ-
տօնական գաղտնի հեռագիրներու բո-
վանդակութիւնը:

Ձարը, որուն աչքերու մէջ քառմանի

ահաւորութիւն մը կը փայլատակէր,
պատերազմական նախարարի այլա-
կերպուած դէմքը դիտեց ու ստակա-
մով մը բացաւ տեղեկագիրները:

— Անէ՛ճք. . . քաղաքահանչեց Ձարը
խոռովատանջ ձայնով մը ու մէկգի նե-
սեց պաշտօնական տեղեկագիրներու
ծրարը: Աստուք ի՛նչ կուզեն . . . ի՛նչու
այս պարագաներու մէջ հանդարտ չեն
մնար: Բաւական չեն պատերազմի
սխալ, հէքն հատած վրդովեցողի լու-
րերը. . . բաւական չեն այն բոլոր
մշտական դաւադրութիւնները զորս
Ներսիս կը սարքէ կոյրութեանս
գէտ. . . Ա՛խ, ա՛խ . . . ժամանակ
գտան, չէ՛. . .

Ու այս անգործ, սարսաղի՛ ու
միանգամայն վախճանաբար քաղա-
քահանայութիւնէն ետքը Ձարը պօս մը կե-
ցաւ, մտածեց ու խզուած չեղտով մը
հրամայեց:

— Պատերազմական նախարար՝ ու-
րիշ կերպ չըկայ. . . անմիջապէս բո-
վանդակ կոյրութիւնն զինուորական
չղթայի տակ առնելու է. . . Այս
պարագաներու մէջ ներկիւր՝ կը նշա-
նակէ գահին գէտ գաւաճանիւ:

— Բայց . . . սարսաղ պատերազ-
մական նախարարն այդ հսկայ գաճա-
ճին հանդէպ:

— Ի՛նչ կայ. . .

— Ըստիւս. վստահաւոր է. . .

— Պատճա՛ռ:

— Տեղի պիտի տանք որ մօտալուտ
փոթորիկը չուտով փրկի:

— Բռնութիւնը, միշտ բռնու-
թիւնը. . . ահա՛ միջոցը:

— Ձեր Վահրամութիւնը թո՛ղ
նեքէ՛ որ դիտել տամ թէ կովկասի
բոլոր աղգաբնակութիւնները՝ ուսա,
հայ, վրացի, թուրք եւ պարսիկ, նեց-
քին ուժ մը պատրաստեալ վրայ են
ու առթիւն կը սպասեն:

— Հապա ի՛նչ է՛ կընէ կալիքին:

— Օ՛հ, նորմալոր ու վաւերական
պաշտօնագիրներուս նայելով՝ միայն
ու միայն իր անձը պաշտպանելու
զբաղած է եւ երկու ամիսներէ իվել
պալատին շուրջ խրամատներ պիղել
կուտայ. . .

— Խրամատներ պիղել կուտայ. . .

— Այո՛:

ԱՐՄԷՆ ՇԻՏԱՆԵԱՆ (9)

ՄՈՒԼԹԱՆ ՀԱՄԻՏ

(Կաղանդի նորալէս)

- Ինչու հոս քննադատ եկար . . .
- Ձե՛մ գնացիր . . . կակաղեց Սուլթան Համիտ:
- Հապա՛:
- Կը մտածէ՞ր:
- Այո՛:
- Դո՛ւն:
- Ե՛ս:

— Շիրտակը զարմանալի է այդ . . . ուսկի՛ց ուր . . .
միթէ՛ այս զրօտարմի-դաշլիճին մէջ մարդ ըսածը
կը մտածէ՛. . . եւ ինչո՛ւ:

Ինչո՞ւն Համիտ չը կըցաւ պատասխանել. Կար-
ծես թէ լեզուս պրկուեցաւ իր բերնին մէջ ու զոդ-
դաց . . .

— Եկո՛ւր եկո՛ւր . . . ձայնեց Սուրբակունը յիկար-
ներուս ցուցադրութեանց մէջ գեղեցիկ բան մը կայ
թէ եւ արտաքին չէ՛ քեզի, ոսկայն իրական յա-
ցումնէ, զոր դարերու փոշիներու մէջէն դուրս
հանած եմ . . . Անիկա, զոր պիտի տեսնես, այ-
սօրուան բարեկամ ազգի մը բոլոր երեսակայական
մայածումնէ՛ իր պատկերով իր ներքին թելադրու-
թեանց արամադրութիւնովը . . . Եկուր որ դիտ-

նաս՝ այսօրուան բարեկամը ինչու համար վստահելի
չէ եւ ի՛նչու վաղուան թշնամիդ պիտի ըլլայ ան-
պատճառ:

Ու ննջարանը գացին անոնք:
Սուրբակունը դարձուց անիւր ու պատկերացուց
հրաշխարստեղի մը, որուն յատկանշական
ձեւը քրիստոնէութեան վեհմ յղացումներէն մին էր:

— Ո՛ւր ենք . . . հարցուց մուրացկանը:

— Կ. Պոլսոյ մզկիթներէս միտն մէջ, պատասխա-
նեց Սուլթան Համիտ:

— Անո՛ւնը:

— Այա-Սօֆիա՛ . . .

— Ի՛նչ կը տեսնես . . . մէկիկ մէկիկ բացատրէ:

— Կը տեսնիմ տաճար մը, խաղալ մը լուսեղէն
կանթիւններ: Տաճարին մէջ ոսկեճամուռ չորմալով
մը ծածկուած կրօնաւոր մը կայ ու անոր շուրջը
քանի մը հոգի սպասաւորութեան կեցած են: Վեր-
ջապէս՝ Գրիստոնէութեան նուիրական պաշտամունք
մը կը կատարուի հոն՝ իսկուս բաղնիքի մը ներ-
կայութեանը:

— Ի՛նչ ազգի կը պատկանին այդ մարդիկ:

— Յոյներ՝ են . . . ամենքն ա՛լ:

— Այսինքն՝ այսօրուան բարեկամնիւրդ ու վաղու-
ան թշնամինդ անանկ չէ՛. . . աւելի ճիշդը դի-
մակաւորներն են . . . Հիմակ ի՛նչ կը տեսնես . . . սա
ուրուանակար կրնայ իրականութեան փոխելի ապա-
զային մէջ ու օր մը քու վեհապահմ մայաքաղա-
քեղ է՛ն հաշակերտ մղկիթը քրիստոնէական սա-
ճարի մը վերածուել: Ի՛նչ կը մտածես . . . անկա-
րելութեան վրայ թէ կարելիութեան . . . Կուգեմ

ստուգապէս դիտնալ . . . որովհետեւ ապագայի անց-
քերը պատկերացնող գործիքս չարունակ փորձերու
կարօտ է:

— Եւ կը հաւատացունեմ քեզի թէ երազ մընէ
առիկայ ու երազ մը պիտի մնայ յաւիտեան, որ
չա՛րի որ օսմանսման գահս կանգուն է: Իրաւ որ
Յոյները բարեկամական կեղծ քոյի մը տակ մօտ
ժամանակներու մէջ սերտ յարաբերութիւններ մշա-
կելու կը բաղան . . . ոսկայն եւ գիտեմ թէ ատի-
կայ օրօրոցն մը մէջ զիս քննադատեալ քաղաքակա-
նութիւն է, որ խոչընդոցի պէտք չունի: Անոնք
թո՛ղ երգեն. . . եւ ալ իմ օրօրոցս ունիմ տեսնե՛նք
ո՞վ չուտ կը քննադատ . . .

— Ըստիւս, ժպտեցաւ մուրացկանը, երկուքը
այ պիտի քննադատ եւ ուրիշ մը պիտի օրէ՛ ձեզ՝
խանձարուրի մը մէջ կաշկանդած:

— Ո՞վ . . . ընդհանուր Սուլթան Համիտ:

— Հարկ չըկայ բացատրելու: Ուրուանակարներուս
մէջ ունիմ պատասխանս որ շատ որոշ ու մեկին է:
Միայն թէ համբերութեամբ աչքը մի հեռացներ եւ
աղէկ նշմարէ՛ ցուցադրութիւններս:

Սուրբակունը ներկայացուց ալիկոծեալ ու խոռ-
վայոյզ ծով մը, որուն կոնակները գահալիթուած
անդունդներու պէս կը բանալին անագին խորու-
թիւնները: Սեփ-սեւ էր անոր ջուրը ճիշդ նաւթի
մը երանդովը: Կապոյտ երկիւղը քուլայ քուլայ
ամպերով չըջապատուած էր ու սպառնալից տեսա-
րան մը ունէր:

Մոլուն հեռունները, մոտախուղի մը նմանող
մշուշներու մէջ, վիթխարի ու սպառազինուած
մարտանաւերը կերեւէին իրարու քով, իրարու հ-

— Ի՞նչու...
— Յայտարարուած է իրեն որ պա-
լատով մէկտեղ օլը պիտի հանուի :
— Ուսկի՞ց է այդ յայտարարուե-
թիւնը :
— Հայոց ինքնապաշտպանութեան
փերագոյն ժողովէն :
— Ո՞ր է ասոր կեդրոնը :
— Ան ալ ժամ յայտնի չէ՛ . . . կը
թուի ամեն տեղ ըլլալ :
— Ուրե՞մն . . .
— Ոչի՞նչ . . . ներկայ հանդամանք-
ներու մէջ ստիպուած ենք լռել , մին-
չեւ որ Մայր . Արեւելքի ճակատագ-
րական փոփոխելի անցնի , մինչեւ որ
արտաքին թշնամութեանց վերջը գայ ,
մէկ խօսքով՝ մինչեւ որ մեր լայնա-
ծաւալ երկրին ու կայսրութեան պա-
տիւր վերականգնի : Դժուար է ինչա՞յ . . .
բայց ոտքի ելնին ալ անհնար կը
դառնայ : Եւրոպա կը նմանի դանակը
ձեռքին մէջ սպասող գիշակներ մը . . .
ինկած դիակէն պատահներ բացուել
կուզէ , եւ անկուշտ է իր այս անարգ
իշխանութիւնը :
— Գիտե՛մ . . . այդ մասին խօսի՛ն
աւելորդ է : Երէկ Հայոց Կաթողիկոսի
անունը կուտայի , կարծեմ . ի՞նչ ե-
ղած էր . . .
— Ձեր վեհափառութեան ուղղեալ
խորհրդիւր մը կար :
— Է՞յ . . .
— Այդ խորհրդովը կը պահանջէր
ա՛յն Ազգային իրաւունքները զորս
նախարարաց խորհուրդը 1903 Յուլիս
ամսոյ ժողովին մէջ որոշած էր Կայ-
սերական պաշտպանութեան ներքեւ
առնել . . .
— Յետո՞յ . . .
— Այդ էր խորհրդիւր նպատակը :
— Խիստ լա՛ւ . ի՞նչ կը մտածես
այդ մասին :
— Կամուրջէն անցնելու համար՝
պէտք է մտերմական երեւոյթ մը ցոյց
տալ այդ ծերեւանագորդ Հայրապետին ,
որ ընդհանուր Ազգի մը ջիղն ու ոգին
դարձած է այսօր :
— Կը հաւանիմ , Ուրեմն հեռագրէ
Կովկասի կառավարչապետին որ խոս-
տութիւնները չը չարունակէ : եւ որ-
պէսզի ձեւակերպութիւնը խաբուսիկ
չը նկատուի բացէն իրայ , երկու քըն-

նիչները դրկէ որ փութան Կովկասի
Հայոց Կաթողիկոսական խորհրդին վե-
րապետի ուսումնասիրելու : Ասիկա այդ
միամիտ ժողովուրդին համար ժամա-
նակաւորապէս մոռացուի հաշիւը պի-
տի ըլլալ . . .
— Հրամանդ ըլլա՛ւ . . . գլուխը ծը-
ռեց պատերազմական նախարարն ու
պատրաստուեցաւ մեկնելու . . . բայց
գետ դահլիճէն գուրս նետած չէր ոտ-
քը , ներս եկաւ Աւագ թիկնապետը ու
հետեւեալ տեղեկագիրը մատուց Ձա-
րին .
ՊԱՔՈՒ , 1904 իւնիս . 1
« . . . Մինչ կրօնական արարո-
ղութիւնը տեղի կուենար , յանկարծ
հասարակութեան մէջէն ուսմբ մը
արձակուեցաւ : Այս անողոր արկածին
զոհ գացին հինգ անձեր : Տասն եւ հինգ
հոգի ալ վիրաւոր եղած են :
— Ռո՛ւմբ . . . բացառանչեց երի-
տասարդ Ձարը սարսափած վիճակի մը
մէջ : Անպատճառ հայերու գործն է
այս : Անոնք իմ երկիրս Սուլթանե-
րու մայրաքաղաքը կը կարծեն Շո՛ւտ ,
պատերազմական նախարար , շուտ
հեւագրէ որ չարագործները մինչեւ հոս
բերուին :
— Հանդարտեցէ՛ք , ըսաւ պատե-
րազմական նախարարը , որ ստիպ-
ուած էր կանգ առնել : Յիշեցէ՛ք թէ
Մայր . Արեւելքի ճակատագրական լո-
պէն կայ : Ի՞նչ որ ալ ըլլայ . . . պար-
տաւոր ենք աչք գոցել մեր ներքին
խռովարարներու հանդէպ : Մեզի մի-
այն կարեւոր է ներկայ պատերազմին
մէջ չը ահիլ . . . ահա՛ թուրը : Սա-
հեցանք մի՛ . . . ան առնի մեր վաղ-
ուան թշնամիները գլուխին պիտի
բարձրացունեն : Մէկ կողմէն Թուր-
քիա , Պարսկաստան եւ միւս կողմէն
ալ Աւստրիա , Գերմանիա ու Շուէտ
կան : Ձը հաշտենք Բուլղարիոյ , Ֆին-
լանտացիին , Լեհացիին , Հայր . Վրա-
ցիին ու միւս զանազան աղգութիւն-
ները :
Ձարը այս հակադէմ , բայց ճշմա-
րիտ յայտնութեանց վրայ սահմուկած՝
գլուխը կուրծքին վրայ թողուց ու
սկսաւ՝
ՄՏԱՄԵ՛Լ . . .
Ո .

ՆՆՈՐՀԱՍՏԱՆՈՐԻՆ

Ի նպաստ ընկերութեան կարգադ-
րուած պորտահանգէսի տոմսերը վա-
ճառելու հոգն ազնուաբար ու մարդա-
սիրաբար ստանձնեցին Տիարք Ա. Տա-
մատեան , Գ. Կիւլպէնկեան , Ա. Փա-
փազեան ու Տօքթ. Յ. Փափազեան .
որոնց անխնայ ջանից ու ժրջան աշ-
խատութեան շնորհիւ սպառեցան բո-
ւական տոմսակ՝ որ կը կազմին պա-
րահանգէսի հասոյթից մեծագոյն մասը ,
որոց համար ներկայիս յանուն Ազգ.
ընկ. կուգանք հրապարակաւ յայտնել
Ազնուաշուք Տիարք մեր խորին շնոր-
հակալութիւնները , նոյնը կը պար-
տինք Տիարք Մ. Սեդրակեանի ու Օ.
Կարապետեանի որք իրենց աշխատու-
թիւնները չը խնայեցին տոմսակ վա-
ճառելու գործին եւ հանդէսին փայ-
լուն ըլլալուն . նոյն շնորհակալու-
թիւններն Օրիորդ Տաւուտեաններու
եւ Նորիկեաններու որք ջանք չը խնա-
յեցին սպառելու ու արդիւնաւորելու
ճաղկեփունջերը եւ քոնֆէրանսիւր ինչ-
պէս նաեւ շնորհակալութիւնիս պա-
րոն Տիարք Թիւֆէնքճեանի որ ձրիա-
բար ՍԱԵՏԻՆԵՆԻԻ սրահը դրաւ ընկ.
տրամադրութեան ներքեւ . նայպէս
անկեղծ շնորհակալութիւնիս շատ մը
անձերու որոնք հանդէսին չքեղու-
թեանը համար իրենց աշակցութիւնը
չը խնայեցին :
Վերջապէս խորին շնորհակալութիւն
այն ամեն անձերու որոնք նուէրնե-
րով ու համակրութեամբ աջակցեցան
ընկ. գործ , ժողովոյ աշխատութեան :
Պարահանգէսի հասոյթի ու ծախքե-
րու մասին յառաջիկայի պիտի հրա-
տարակենք մասնաւոր հաշուեցուցա-
կով :
Ի՛գիծաց Ազգ. ընկ. Գործ. Ժո-
ղովոյ .
20 իւնիս 1904
ՎԱՌՆԱ (ԿՆԻՐ)

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Տեղւոյս Ազգ. երկ. վարժարանաց ի
նպաստ ձեռնարկուած վիճակահանու-
թիւնը կամքի անկախ պատճառներով

ժամանակ քը եւս թողաւ ենք յե-
տաճգել :
Հակասակ մեր թախանձադին դի-
մունքներուն կը ցաւինք յայտնել որ
քաղաքէս դուրս դրկուած առօտակ-
ներուն փոխարէքը մեծ մասամբ
անգանձելի կը մնայ ամառին :
Այս հրապարակային յայտարարու-
թեան ետք կը յուսանք որ տոմսակ
ստացող ազգայինները , կամ փոխար-
մէք եւ կամ տոմսեր վերջապէս պիտի
բարեհաճին անյապող վերադարձը-
նել հոգաբարձութեանս :
Ի դիմաց Հոգաբարձութեան
Ազգ. Երկսեռ վարժարանաց
18 իւնիս 1904
Սիլիւսթիե
(ԿՆԻՐ)

ԱԶԳԱՅԻՆ

Տ . Ներսէս եպիսկ . Ախլանեան
հակառակ Պուլկարիոյ առաջնորդ-
ընտրուած ըլլալուն , ստանձնած
է առօտապէս կէտիկըսչի քա-
ողչութիւնը , եւ կերակի օրը
առաջին անգամը ըլլալով քա-
րող խօսած է նոյն եկեղեցւոյն
մէջ :
— Սուրհանդակի մէջ կը կար-
գանք հետեւեալը . « Պուլկարէն
ուրիշ գանգածտալի մը եկած էր
տեղւոյն նախորդ հովիւ Տ . Տա-
ճատ քհնյ . Ի գէ՛մ , Այս անգամ
հակառակ գանգատագիր մը գա-
րով Պատրիարքարան կը բողբէ
Նախորդ գանգատագրութեան
եւ Տ . Տաճատ քահանայի մտքին
եղած ամբաստանութիւններուն
անհիմն ըլլալը կը յայտնէ բժշ-
կական տեղեկագիրներով »
— Կէզի մէջ բացուած երկրա-
գործական ցուցահանդէսին մէջ
ցուցադրուած բամպակներու հա-
մար առաջին մրցանակ ստացած

տին ու իրարու կից :
— Ո՞ր ծովն է այդ ծովը . . . հարցուց մուրաց-
կանը :
— Սեւ ծովը . . . պատասխանեց Սուլթան Հա-
միտ :
— Նայէ՛ . . . դէպի ո՞ւր ուղղուած են այդ
հսկայագործ մարտանաւերը :
— Դէպի իմ ծովերս . . . դէպի իմ ծովերեայ
քաղաքներս :
— Յետո՞յ :
— Կը յառաջանա՛ն . . . Տրապիզոն , Սամսոն ,
Կիրասոն . . . ահա՛ մօտեցան Բուսիլի եւ Անասո-
լի Գալաքներուս . . . :
— Հիմա՞յ :
— Կանցնին ներս . . . կանցնին , բայց առանց
դիմադրութեան , առանց ո՛րեւէ մաքառումի : Թողա-
նօթներով ամրացած բերդերէս կայծ մը անգամ դուրս
չեկաւ :
— Ո՞ւր կեցան :
— Ուղղակի՛ . . . ա՛հ , այո՛ , ուղղակի Սարայ-
պուտնու կողմէն տեղը խարխիս ձգեցին ու թնկա-
նօթները դէմ առ դէմ ըրին փողերանոցի հոյակապ
չէնքերուս :
— Ուրիշ ինչե՞ր կը տեսնես :
— Կը տեսնեմ գունդ գունդ զինուորներու . զուրս
խուժելը . . . կը տեսնեմ ոսկեճամուկ հագուստե-
րով սպաներու յառաջանալը . . . : Վերջապէս՝ այս
ամենուն ետեւէն խաղեր , մոմեր , լուսեղէն լապ-
տերներ ու կրօնաւորներ կը տեսնեմ , որոնք Այա-
Սօֆիա մտան . . . :
— Աղէ՛կ . . . ի՞նչ կը մտածես հիմալ . . . կա-

րեթութեան վրայ թէ անկարելիութեան վրայ :
Սուլթան Համիտ գլուխը ծռեց ու « ախ » մը
քաշեց :
— Մի՛ հառաչեր . . . ինչպէս ըսի . ժամանակ
չէ գլուխդ քարերուն զարնելու . . . նկատիլ տուաւ
մուրացկանը հեղեղական եղանակով մը : Ասիկա
Թուրքիոյ ճակատագիրն է , որ անխուսափելի դար-
ձած է : Դուռն պէտք է գիտնայի որ աւերակներու
մէջ գահը չը մնար , արիւններու վրայ փառք չըլ-
լար ու բռնութեան տակ պետութիւնը չը զորանար :
Դուռն պէտք է գիտնայի որ բարոյարտութիւնը յա-
ւիտեանական չէ՛ . . . սպառնաւոր մը պէս կը քայ-
քայուի ու կամ կանուխ : Հիմակուան ուրուանկա-
րէս շատ բան կրնաս հասկնալ : Այա-Սօֆիա այդ
Սպիտակ Ձարի աղօթատեղին պիտի ըլլայ . . . ուր
Գու ժողովուրդը օր մը մօլեպինը պիտի յեղինգէ՛
ծուռկի վրայ ու ձեռքերը խաչաձեւած : Ու եթէ ե-
րազ է Յոյներու համար ու յաւիտեան երազ մը
պիտի մնայ , կարծեմ թէ Ռուսներու համար չէ՛ եւ
չի պիտի ըլլայ . . . անանկ չէ՛ :
— Սուլթան Համիտ նորէն չը պատասխանեց :
Մուրացկանը անոր կուրծքին վրայ վէրք մը բացած
էր ու ձեռքովը կը ճզմէր , կարիւնտեք ու կը խո-
ցոտէր գայն :
— Ըսի՛ր թէ՛ ուրուանկարներ կան որ հաճոյալի
են , մրմնջեց Սուլթան Համիտ , ստոնք տեսնել կու-
զեմ :
— Աս որչա՛փ հաճոյալի բաներու փափաք ունիս ,
սիրելի Սուլթան , ժպտեցաւ մուրացկանը փաղա-
քական եղանակով մը : Մինչեւ՛ ա պէտք է հետա-
քեքել ըլլայիւր ա՛յն բոլոր անցքերուն , որոնք կին-

դանի պատկերներով կը ներկայացունին քեզի : Ան-
հոգ եղիր . . . ես նոր-տարին եմ . . . իմ պայու-
սակիս մէջ տիեզերքն ու անոր խորհրդաւոր գազտ-
նիքը պահուած են : Յուցադրութեանս առնն , եր-
բեմն քոտմնի տեսարաններ ալ կը պատահին : Կե-
ցի՛ր , քանի որ հաճոյալի բան մը կուզես . . . ահա՛
օրինակ մը . . . նայէ՛ . . . :
Սուլթան Համիտ տեսաւ իր փառաշուք դահ-
լիճներէն մին , որ ջահերու , ոսկեզօծ նկարներով
զարդարուած որմերու , սնդուսէ , թաւիչ ու ծա-
րաղին ծխանեղարդ մետաքսէ բազմոցներու , ա-
թոռներու , թիկնաթոռներու ու զսպանակաւոր գա-
հաւորակներու կահաւորումով մը կը փայլէր ու
նմանն էր հազար ու մէկ գիշերներու առասպելա-
կան դիւաններուն եւ յատկացուած էր Եւրոպայի
պետութեանց լիազօր ներկայացուցիչներուն : Անոր
յատակը պարսկական դուրդ մը կար , որուն վրայ
ցանուցիւր դրուած էին ոտնաթոռներ ու պղծիկ սի-
րուն սեղանիկներ ալ՝ ծխախոտի համար , ձակաթը ,
ճիւղ մեծ գուռին դիմացը , կախուած էր պատէն
ոսկեհնկար չըջանալով մը պարփակուած պատկեր մը ,
որը հետեւեալ բառերը գրուած էին .
« Ալլահ , Մուհամմէտ մէ Սուլթան . . . »
— Ո՞ւր է այդ դահլիճը . . . հարցուց մուրացկանը :

(Նարոնակելի)

է Պօղոս փաշա Նուպար եւ «հօր
զօնգուր» նշանակուած:

—Մշակի հրատարակութիւնը
արտօնուելէ զատ ազատ արձա-
կուած են ցոյցերու պատճառաւ
Տփղիսի մէջ բանտարկուած հա-
յերը, որոնց մէջ են Նոր Դարի
խմբագրատեղիքը եւ սօք. Վար-
դապարեանը:

Երեւանի կը գրեն Լ'Առմէնի
թէ՝ Եւրոպայի շրջանակին պէտ
հարկւրապետ ճմբէրէնի վրայ
սպանութեան փորձ մը եղած է
ատրճանակով, հարկւրապետը
չէ վերադարձուած, իսկ յարձա-
կում գործողը յաջողած է փախ-
չել:

ՊԱՅՈՒՆԻ Հայոց եկեղեցւոյն
մէջ Ռուսիոյ զինուոց յաջողու-
թեան համար կատարուած արա-
րարութեան յետոյ, ժողովրդի
ցրտելու պահուն ուսմը մը նե-
տուած է քանի մը անձ վերա-
ւորուած լինելը հազարաւոր էինք
մեր ընթերցողաց: Այդ գէպքի
առթիւ ժողովուրդի կը գրեն Իե-
դերսպարէի թէ, ուսմը պայ-
թումըն ազգած սարսափը մեղ-
մանալէ անմիջապէս յետոյ, հա-
ւաքուած ժողովուրդը խմբով
Ձարին պատկերը առջեւէ դի-
մած է տեղւոյն կառավարչապե-
տին ապարանքը եւ խնդրած է
կայսեր հազարգել իրենց հաւա-
տարման զգացումները, եւ
1000 բուլղի ալ յանձնած է կա-
ռավարչին վերաւորներուն հա-
մար:

ՊՈՒՐԿԱՅԷ մեզ կը գրեն,
«Տեղւոյս հայ երիտասարդաց
ընթերցասիրաց ընկերութիւնը
Վարդանանցի գիշեր ներկայում
մը տալով, զուտ հասցի զոյա-
ցուց 345 ֆր. որուն 300 ֆր. ը
վճարեց զպրոցի համար գնուած
տան պարտքին:

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹ

Թ Ի Ի Ր Ք Ի Ա

Արպանիտան Գարատաղա
ավտէթ իտէն ետրիւնը իւզերի-
նէ թիւը ասքերէրի մէթէրի-
լէրտէն ամէշ իթմիշէր վէ 3
քիշի եարէլէմիշէր:

Սթանպուլտքի Գարատաղ մաս-
լահաթկիւզարը պու վուգուաթ ի-
շիւն Պապը Ալիյէ բրթէթ ի-
տուպ թարղիյէ թալէպ իթմիշ
տիր:

—Մաքէթոնիա իսլահաթը ի-
շիւն կիթմիշ օլան էնէպի զա-
պիթէրին վէ մէմուրլարըն
թիւը ֆորմարը կէյինմէլէրինի
վէ թիւը լիտանընա աշնա օլ-
մալարընը Պապը Ալի իտտա ի-
տէյօր:

—Ճուճա վէ Միսրիա (Ալպա-
նիա) շէհրիլէրինտէ հիւքիւմէթ

իլաննամէլէր նէշըի իլէ պիւթիւն
բօլիթիզա միւթթէհիմիլէրինէ
աֆիլը շահանէ իլան իթմիշ տիր.
ֆազաթ պու աֆիլըն ճիտտի օլ-
մասընա շիւրհէ օլընըյօր:

—Մաքէթոնիա ժանտարմար-
նը թէշըիլ իթմէք վազիթէսի
իլէ միւքէլլէֆ պուլունան զօմի-
սիօնըն իլթիզա կէօրտիկի պիր
թաղըմ շէրաթի վէ թէքիլիթէրի
հալի պիր մուֆասսալ պէյաննա-
մէ իրի տէվլէթ էլիլէրինտէն
Պապը Ալիյէ թաղտիւմ օլընտը:

—Վիեննայ վէրիմիշ օլան
հալտաթիւթա նազարէն, պին
պաշը Սալիհ պէյ պիր պէօլիւք
ասքէր իլէ Տիարթույա կիտէր
իքէն Արնալուտ բէյիլէրինտէն
Մէհմէտ աղալը քէնտի գօնա-
ղընտա տէրտէթ իթմէք իսթէ-
միշ Մէհմէտ աղա ասքէրէ գարշը
սիւրհ իթթիմալ իթմիշ վէ պիր
զապիթ գաթիլ էյլէմէքլէ պէրա-
պէր քէնտիսի տախի էօլմիշ,
ֆազաթ Մէհմէտ աղանըն պէշ
գարաշալարը ճիւլարտաքի էհա-
լի պաշալարըն թօքալուպ
թիւը քէլէրին իւզէրինէ հիւճումա
հազըրլանմըշար: Ասքէրէր Լի-
պան-Քանաթըն եիւքսէլլէրինէ
չէքիլմիշէր. եարտըմ իշիւն եէ-
նիտէն ասքէր եէթիշմիշ օլուպ,
շիտի 53 թապուր բիյատէ,
պիր պէօլիլ սիւվարի թօքալան-
մըշ տըր, Արնալուտարըն մըգ-
տարը տախի 10000 քիշիէ պա-
լիլ օլուշ: Վուգու պուլան պիր
միւստտէմէ 7 սաաթ տէվամ իթ-
միշ վէ իքի թարաֆտան խալլը
թէլլէֆիաթ օլմուշ Արնալուտ-
լարըն մէքքէլի գօմիթէսի սի-
լահ վէ լէվալիմաթ կէօնտէրմիշ
տիր:

Մ Ո Ւ Հ Ա Ր Է Պ Է

Նիւռ-Եօրք Հիւրալտըն ալտըլը
պիր թէլէկրաթըն պէյանընա
պինան, էվլէլէք շարշապա
կիւնիւ ճարօնլար Բօրթ Ար-
թուր էօնիւնտէ Բուսլարա չօգ
զարար վէրմիշէր. եէնի թէր-
սանէնի պիր զըմընը երգմըշ-
լար. քէօմիւր տէրօղիթիլի եազ-
մըշլար, վէ մալլէր իլէ տօլու
օլան մաղաղալարը խարապ իթ-
միշէր:

«Տէյլի թէլէկրաթ»-ըն ալտըլը
մալիւմաթա նազարէն, փետր.
29 տա 15 ատէտ ճարօն հարպ
ուէֆիլէլէրի սապահ էրքէնտէն
Բօրթ Արթուր շէհրինի շիտտէթլի
սուրէթտէ թօքա թուլմուշլար:

Նօվիք Ասքօլտ վէ Պաճոն նամ
Բուս քրիւաղօրլար ճարօն տօնան
մալընա գարշը կէօնտէրիլմիշ
իսէտէ կէրի տէօնմէկէ մէճպուր
օլմուշլար:

Պու հիւճումտա Բուսլարըն Աս-
քօլտ գրիւաղօրը պաթմըշ վէ
Նօվիք չօգ ճա զարարլանմըշ, քէ-

զա պիր թօրբիլ վարօրը պաթ-
մըշ վէ Բաքիլիզօն նամ ճէսիւմ
վարօր իքիլմիշ տէֆա խասարա-
թա ուղարմըշ:

Եէտի սաաթ միւթէմաթիւն
ճարօնլար ամէշ իթտիքտէն
սօնրա սէլա-մէթ հալտէ կէրի չէ-
քիլմիշէր:

—Յայրըլըն գապուլ իթտիկի
պիր թէլիլթ թէլէկրաթա կէօրէ,
ճարօնլար Գօրէտայա անճադ
20000 բիտտէ վէ 6 ալսսիւվա-
րի վէ թօքմը չըգարմըշլար,
3000 Բուս ասքէրի Գօրէտանըն
ճէնուպի դըթալըն իշալ իթ-
միշէր. ճարօնլար Սէնու շէհ-
րինի գալիլէլտիլմէքտէ իմիշ-
լէր:

—Բուսլարտան թուլմուշ
օլան ինիլիլթ վէ Նօվէկիւա քէօ-
միւր վարօրլարը Ձարըն էմրի
իւզրէ սէրպէթ պըրազըլ լըշլար:

—Պիր քէօյտէն շիւլիլէր չը-
մէնտըքէր Եօլլարըն պօղմուշ
օլմալարընտան տօլալը Բուսլար
օլքէյիլ խարապ իթմիշլէր:

—Ֆիէնիլմէն պիլտիլիլտի-
կի իւզրէ 60000 ճարօն ասքէրի
ժէնտտա եաղըն թօքալմըշ օ-
լուպ Մանչուրիայա եիւրիլէճէք
լէր իմիշ:

—Սէնուտան պէրլինէ վէրիլէն
տիկէր պիր թէլէկրաթ, իւզրէ
օրանըն ֆրանսըլ էլիլիլի ճա-
րօնլարը գօլմուշլար. զիրա
մէշքիւր էլիլ ճարօն ասքէրինի
հարէքեաթըն Բուսլարա պիլ-
տիլիլ իմիշ:

10հ80հ փետր. 18

Թօքիտան Տէյլի թէլէկրաթա
իշար օլընմըշ. «Ասքէրիլէ նէ-
զարէթիլիլ ալտըլը պիր թէլէ-
կրաթա պինան, Բուս սիւվարի-
լէրի Անտալ վէ Բիլիկ-Եանիկ պէյ-
նիտէ ճարօնլարտան մաղուպ
օլմուշլար»:

Նիւ Եօրքտան Բէյթըրա պիլ-
տիլիլմիշ տիր. «Վաշիլիլթօնտան
ալընան մալիւմաթա նազարէն,
ճարօնլար գարատան Բօրթ Ար-
թուր մուհասէրէ իթմէք իշիւն
Լաեօնթօնի նիմէշքիլէսիլիլ աս-
քէր չըգարմըշ տըրլար»:

10հ80հ 18 փետր.

Շանկայտան «Թայլըա» իշար
օլընտըլը իւզրէ, եաղըն վաղըթ
տա Ձին տալիլ ճարօնլարըն
լէհիլէ մուհարէպէյէ սիւլուք
իտէճէք կէօրիլիլյօր. զիրա թօք-
հանէլէրտէ քէմալը խահիլլէ
չալըշլուպտա վէ ճէնուպի Ձինտէ
քիւլլիլլէթլի ասքէր թէճէմիլ
օլընմաղտա տըր:

—Միւթէտաթա մէնպալար-
տան Լօնտայա վէրիլէն հալա-
տիսաթա պինան, Բիլիկ-Եանիկ
ճիւլարընտա Եալու նէհրինէ եա-
ղըն պէօյիլ պիր միւստտէմէ
վուգու զուլ-Բուշ, Թաֆիլաթ
Եօղ տըր:

—ճարօնլար վալտիլթօթ-
քը մուհասէրէ իթմէրլէ Բուս

տօնանմասըն մահվ էյլէմէք ֆիլք
րինտէ օլարգլարը Լօնտայտան
պիլտիլիլմիշ տիր:

—Մուքտէնիլ ճիւլարընտա
թօքալմըշ օլան Ձինիլլէր «Բուս-
լարըն իւզէրինէ հիւճում իտէ-
ճէրլէր զանն օլընտըլընը Պէր-
լինտէն պիր թէլէկրաթ պիլտի-
լիլյօր:

—Ձիֆույա եաղըն պիր ճա-
րօն վարօրը զարդ օլտու:

—Իւշ ատէտ ճարօն քրիւա-
պէօրլէրի տախի խասարտիտէ օ-
լուպ թամիլ իշիւն ճալաղաքիլ
կէօնտէրիլթիլլէրի իթիլիլիլտէն
Պէրլինէ պիլտիլիլմիշ տիր:

—Ինիլիլթ զապիլթիլլէրի ճա-
րօնանըն իքի վարօրլարըն
Ելրոքտան ճարօնիայա կէօթիւր
միւշ օլմալարընտան տօլալը նիմ
բէմիլ Բուս կաղէթալարը Ինիլի-
լէլալալ գարշը եաղմաղտա օ-
լուպ, «Ինիլիլթիլլէր լէմմէն պի
թալաթ, ֆազաթ էլալլէլընտան
ճարօնա եարալմ իտէյօրլար»
տէֆիլլէր տիր:

«Նօվէ վէրէիլա» տախի տէ-
յօր քլ էկէր Բուսլարըն հարտմա
իթթիլլարը օլուր իտէ ֆրանտա
հարտմա գօչաճաղ տըր. (Եա
Ինիլիլթէրա)

—«Նօվթիլ» տէյօրիլ ճարօն-
լըլարըն տէվամի սուրէթտէ
Բօրթ Արթուրա հիւճում իթմէ-
լէրի Մանչուրիայա իլէրլէմէլէ-
րինի մէթը իթմէք իշիւն տիր

ԹԻԻՃՃԱՐՑԷ

ՎԱՌԱՒԱ 21 փետրուար

ՁԱՍԻՐԷ

ՊՈՒՐԿԱՅԷ		
Վալիսի	54-59 լիպ. 9-5)	11,80
Արապա	52-60 լիպ. 9/—	11.80
ԱՐԻԱ		
Վալիսի	100 քիլո	6.10/6.30
Արապա	42-45 լիպ.	5 / 5-10
ՆՈՒԼԱՅ արապա	33/36 լպ.	4,60/5,2)
Վալիսի	100 քիլո	9,50-10
ՖԱՍՈՒԼԵՍ	100 քիլո	17/18—
Արապա	100 քիլո	1-722
ՏԱՐԸ արապա	57/59	5,80 6,00
ԴՅԼՈԶ արապա	8-8)	10-40
ՄԻՍԻՐ Վալիսի		6-80/7.35
ՁԱՎՏԱՐ	արապա	6.60-7.20
«	Վալիսի	6.40/6.90
Կիւնտէ	80-90 լիպիսի վէ	100-200
արապա կէլմէքտէ Վալիսի	մուսմէլէսի	
նարթիսի 2) ֆր.	արապա մուսմէլէսի	
նարթիսի 2 63)		

ՍԱՐԲԱՅԻՅԷ

Նարթիսի 20, 65 ֆրանք

Օսմ. իրապը 22, 90 տիլոն ֆրանք

Պ. ԳԱԼԻՅԷ

Վարնա բիպտանտա պաղդալու	
յալլիլիլ պու կիւնքի ֆիլաթը, ալթոյ	
ֆրանք իլէ	
ԳԱԼԻԷ	1,90/2,10
Շէրիլ նէմէ	59
Շէրիլ (քէմիլ) սանտըք	31,—
Բիլիլիլ ֆիլիպէ չուվալը	39,—
» ճարօն	38,
» Ինիլիլթ	28, 50
» Բիլիլթ	54 ֆր.
ԿԱԶ սանտըք	10-70
ՁԵՅԻՐԷ հաղը քիլո	80-90
ՆՈՒՄՈՒՐԻԱ 100 ատէտ	4,20-60
ԿԱՐՈՒ Իւզիլմ	27

Одговорникъ А. Курбетянъ

печатница «Взаимность» — Варна.